

Ministrstvo za okolje in prostor
Vodja službe za sistem okolja in prostora
g. Luka Ivanič
Dunajska 48
1000 Ljubljana

gp.mop@gov.si
luka.ivanic@gov.si

Naš znak: 3245/15/VOD-BŠF
Datum: 5.11.2015

ZADEVA: Stališče IZS do internega osnutka gradbenega zakona z dne 28.9.2015

Spoštovani gospod Luka Ivanič,

Predstavniki IZS v delovnih skupinah MOP za pripravo nove zakonodaje s področja graditve objektov in urejanja prostora so 29.9.2015 prejeli interni osnutek novega gradbenega zakona in bili zaproseni, da podajo pripombe nanj v amandmajski obliki.

Na podlagi skrbne preučitve predlaganega besedila in izvedene primerjave z rešitvami, uveljavljenimi v Avstriji, Italiji, Veliki Britaniji in na Bavarskem, po katerih ste se zgledovali pri pripravi novega gradbenega zakona, vam sporočamo, da:

- osnutek zakona še **ni zrel za javno obravnavo**, saj več predlaganih rešitev po našem mnenju še ni dodelanih (med njimi projektna dokumentacija – faze, namen faz, obvezna vsebina glede na namen, objekti brez PZI, objekti brez LD, celovitost in jasnost postopka – v povezavi z gradbeno tehnično zahtevnimi objekti, posebnimi objekti in objekti z vplivi na okolje),
- **se z nekaterimi konceptualnimi rešitvami se ne strinjamo** (med njimi udeleženci, zagotavljanje varnosti in zanesljivosti objektov),
- imamo množico podrobnih pripomb na besedilo,
- nanj še ni mogoče podati pripomb v amandmajski obliki.

Pojasnjujemo:

- **Koncept ZGOdbe ni vključen v celoti**. Izhodišče za pripravo zakona torej ni upoštevano. Predlagane rešitve so zato pomanjkljive.
- **Predlagane rešitve niso primerne za vse vrste objektov**. Ustrezne so za enostanovanjske hiše, večstanovanjske stavbe in poslovne stavbe s pisarnami, ki že danes niso problematične, ne pa tudi za zahtevnejše stavbe kot so javne stavbe (vrtci, šole, bolnice, dvorane ipd.), industrijski objekti/kompleksi in infrastruktura.
- **Ni jasno, ali zakon velja za vse objekte?** Kako je z objekti z vplivi na okolje? Ali zakon nadomešča ZUPUDPP?
- **Implementacija okoljevarstvenih vsebin ne upošteva EU direktiv in podpisanih konvencij**. Poleg tega je del zakona, ki obravnava postopke, ki jih zahtevajo objekti, ki morajo dobiti okoljevarstveno soglasje ali dovoljenje, zelo nedorečen. Manjka postopek za objekte s predhodno presojo po ZVO, ki bi morala biti del postopka po tem zakonu. Če se ZVO ne bo spremenil

istočasno, je treba v ta zakon vključiti postopke, ki vodijo do pridobitve LD preko zahtev ZVO, saj bo sicer postopek pridobitve LD navidezno krajši, v resnici pa enako dolg kot sedaj.

- **Pomanjkljivo sta obravnavana tako projektiranje kot gradnja in njen zaključek.** Dodelati bi bilo potrebno poimenovanje, namen in minimalno obvezno vsebino projektne dokumentacije, uskladiti seznam objektov, ki ne potrebujejo PZI oziroma LD ...
- **Veliko nejasnosti je na področju udeležencev** (vloge, naloge, pooblastila, odgovornosti, medsebojna razmerja, pogodbeni odnosi), kjer rešitve ne sledijo v svetu in Evropi uveljavljenim rešitvam, ampak predstavljajo **nepreverjen unikum**.
- Vso odgovornost po tem zakonu nosita vodja gradnje in gradbeni inšpektor. Prvemu so dodeljene naloge, ki se po logiki stvari med seboj izključujejo, drugi pa zaradi svoje nestrokovnosti (nezadostne usposobljenosti) svoje naloge ne bo mogel opraviti. **Neodvisna strokovna kontrola nad zagotavljanjem varnosti in zanesljivosti objektov ni zagotovljena.**
- Poleg tega **morajo biti medsebojno usklajene rešitve vseh treh zakonov**, ki jih pripravljate, torej gradbenega zakona, zakona o pooblaščenih arhitektih in inženirjih ter prostorskega zakona, katerih rešitev še ne poznamo. Po informacijah, ki jih imamo, naj bi preostala dva še ne dosežeta nivoja pripravljenosti gradbenega zakona.

Ugotavljamo, da ste besedilo novega gradbenega zakona pripravili kot nabirko rešitev, uveljavljenih v štirih precej različnih državah (Avstrija, Nemčija (Bavarska), Italija in Velika Britanija), pri čemer ste iz vsake vzeli le posamezno rešitev oziroma celo samo njen del, zaradi česar predlagane rešitve niso celovite, ampak pomanjkljive, saj ne sledijo filozofiji celotnega tujega sistema, kar je nevarno. Poleg tega tudi niso bile nikjer preverjene. Tak način pisanja zakonov nas skrbi in tudi preseneča, saj projektantom tudi vaši predpisi narekujejo, da se morajo pri projektiranju držati izključno enim predpisov in jih ne kombinirati z drugimi.

Ker ste se pri pripravi besedila zakona močno zgledovali po bavarski gradbeni uredbi (Bauordnung), smo se nanjo naslonili tudi mi pri pripravi naših pripomb.

V zakonu naj se:

1. zapiše, da lahko projektno dokumentacijo za lokacijsko dovoljenje za vse vrste stavb izdela tudi pooblaščen inženir; kot na Bavarskem,
2. določi minimalno obvezno vsebino projektne dokumentacije za lokacijsko dovoljenje, ki bo prilagojena okoljsko in gradbeno tehnično različno zahtevnim objektom; pri tem naj se predvidi obvezno sodelovanje vseh strok; prilagamo konkreten predlog (priloga 1),
3. zapiše, da sta sestavni del projektne dokumentacije za lokacijsko dovoljenje za gradbeno tehnično zahtevne objekte po seznamu (priloga 2) tudi izkaza o mehanski odpornosti in stabilnosti ter požarni varnosti, ki ju izdela pooblaščen inženir ustrezne stroke; kot na Bavarskem,
4. določi minimalno obvezno vsebino projektne dokumentacije vseh nadaljnjih faz (glavni projekt, projekt za izvedbo, projekt izvedenih del); prilagamo konkreten predlog (priloga 1),
5. zapiše, da sestoji projektna dokumentacija iz načrtov in elaboratov, da lahko načrte izdelujejo le pooblaščen arhitekti in inženirji ter kdo lahko izdela kateri načrt (katere načrte lahko izdela pooblaščen arhitekt in katere pooblaščen inženir določene stroke),
6. zagotovi izdelavo glavnega projekta; predlagana rešitev ni zadovoljiva; v prijavi začetka del naj se odda kompletan glavni projekt in s tem zagotovi njegovo izdelavo pred pričetkom gradbenih del,
7. pri gradbeno tehnično zahtevnih objektih zagotovi neodvisno preveritev dokazanosti izpolnjevanja bistvenih zahtev v prvem delu PZI, t.j. glavnem projektu (vsaj mehanske odpornosti in stabilnosti ter požarni varnosti); rešitev sedaj ni predvidena; preveritev naj izvedejo neodvisni strokovni izvedenci; kot na Bavarskem; predlog je dodatno podprt tudi z rezultati ankete, ki smo jo izvedli ZAPS in IZS na vašo pobudo in z vašimi vprašanji (priloga 3),
8. zagotovi izdelavo in neodvisno preveritev celovitosti projekta za izvedbo; predlagana rešitev z inšpektorji ni zanesljiva; preveritev naj izvedejo neodvisni strokovni izvedenci; kot na Bavarskem,
9. uvede neodvisne strokovne izvedence, ki izvajajo neodvisno strokovno kontrolo nad zagotavljanjem varnosti in zanesljivosti objektov v fazi projektiranja in izvedbe (kontrola

- izpolnjevanja bistvenih zahtev in nadzor med gradnjo), ki jih imenuje upravni organ ob izdaji lokacijskega dovoljenja; prevzamejo naj naloge iz točk 6, 7 in 8; poleg tega naj preverjajo izpolnjevanje zahtev iz soglasij ter imajo pooblastilo za odrejanje preskusov in testiranj; seznam naj vodi ali poklicna zbornica ali ministrstvo; država mora sprejeti enotno tarifo za njihovo delo; kot na Bavarskem in v Avstriji; obseg del in nalog je razviden iz priloge 4,
10. kot udeležence v postopku predvidi investitorja, projektanta (vodjo projektiranja in vodje načrtov), izvajalca/e (vodje del) in neodvisne strokovne izvedence; kot na Bavarskem in v Avstriji; prilagamo konkreten predlog (priloga 4),
 11. zaradi slovenskih specifičnih razmer podpiramo uvedbo vodstva gradnje (vodje gradnje z ekipo), pri čemer pa je vodja gradnje lahko le pooblaščen inženir, saj pooblaščen arhitekt nima za to potrebnih znanj; prilagamo primerjavo študijskih programov, ki to izkazuje (priloga 5),
 12. prav tako zaradi slovenskih specifičnih razmer za javne investicije nad 500.000 EUR, ko je treba izdelati tudi investicijski program, predvidi sodelovanje strokovno usposobljenega vodje investicije (pooblaščenega arhitekta ali inženirja) na strani investitorja; predlagan obseg del in nalog je razviden iz priloge 4,
 13. poleg projektanta, ki vloži vlogo za izdajo dovoljenja, predvidi in opredeli tudi druge projektante,
 14. za vsakega od udeležencev naj se na enem mestu zapišejo pogoji za opravljanje dejavnosti in poklica; zapiše naj se, da morata imeti projektant in vodja gradnje registrirano dejavnost projektiranja in tehničnega svetovanja, izvajalec pa gradbeništva; če to ne bo zapisano, to pomeni, da lahko kot projektant, vodja gradnje oz. izvajalec nastopa kakršnakoli fizična ali pravna oseba; prav tako naj se v zakonu predpiše, da mora imeti zaposlene pooblaščen posameznike; v zakonu naj se zapiše pogoje za opravljanje (gospodarske) dejavnosti kot tudi da pooblaščen inženirji opravljajo reguliran poklic kot projektant, kot vodja gradnje in kot vodja del,
 15. za vsakega od udeležencev naj se na enem mestu zapišejo naloge, odgovornosti, medsebojna razmerja, pogodbeni odnosi; sedaj so naloge zapisane nepregledno preko celotnega besedila zakona,
 16. za udeležence predvidi izključevanja, ki bodo preprečevala koruptivna dejanja; predlog je v prilogi 6,
 17. v prijavi začetka del navede tudi podatke o vseh drugih projektantih ter poklicnima zbornicama omogoči poln dostop do vsebin PIS; pomembno za vodenje disciplinskih postopkov in izvajanje strokovnega nadzora,
 18. izpopolni člen z definicijami in opisi pojmov, ki je zelo pomanjkljiv; opredeli naj se tudi pojem projektiranja in pojem opravljanja storitve vodenja gradnje.

V prilogah vam pošiljamo komentar in predloge:

- Predlog minimalne obvezne vsebine projektne dokumentacije za lokacijsko dovoljenje, ki bo prilagojena okoljsko različno zahtevnim stavbam (priloga 1),
- Predlog zahtevnih objektov (priloga 2),
- Rezultati ankete o reviziji (priloga 3),
- Predlog udeležencev (priloga 4),
- Primerjava študijskih programov univ.dipl.inž.arh. (UL FA) in univ.dipl.inž.grad. (UL FGG) (priloga 5),
- Predlog izključevanj udeležencev (priloga 6),
- Pripombe, ki se nanašajo na področja geodezije (priloga 7), okolja (priloga 8) ter varstva in zdravja pri delu (priloga 9).

Apeliramo, da **istočasno poteka javna obravnava ter sprejemanje besedil vseh treh zakonov**, saj so medsebojno odvisna.

V zadnjih dveh letih smo zgledno sodelovali pri pripravi izhodišč in rešitev vseh treh zakonov. Pomembno je, da s tem nadaljujemo do njihovega sprejetja in da si prisluhnemo tudi sedaj, ko se naša stališča na nekaterih vsebinah razhajajo. Predlagamo, da si vzamemo še nekaj časa oziroma toliko

kot ga potrebujemo in se uskladimo, saj bodo rešitve, ko bodo enkrat uveljavljene, krojile naš skupen vsakdan v pozitivnem in negativnem smislu precej let.

Vljudno vas prosimo za čim prejšnji možni termin srečanja.

Lepo pozdravljeni,

Predsednik
Komisija IZS za sistemske zakone
g. Ivan Leban, univ.dipl.inž.el., l.r.

Generalna sekretarka IZS
mag. Barbara Škraba Flis, univ.dipl.inž.grad.

V vednost:

- MOP, generalna direktorica za prostor, graditev in stanovanja, ga. Barbara Radovan, barbara.radovan@gov.si
- MOP, mag. Sabina Jereb, sabina.jereb@gov.si
- Upravni odbor IZS
- Komisija IZS za sistemske zakone